

helt eller delvis mislykket, jf. § 449. Det forhold, at bjærgere under no-cure no-pay systemet løber en risiko for ikke at få nogen betaling, er en faktor, der, ligesom ved nugældende praksis, skal tages i betragtning ved fastsættelsen af bjærgelønnen efter en vellykket bjærgningsoperation, jf. § 446, stk. 1, litra g.

Stk. 1, 2. punktum bestemmer, at bjærgelønnen ikke må overstige det bjærgedes værdi. Bestemmelsen svarer til den gældende sølovs § 443, stk. 1, og bjærgningskonventionens artikel 13 (3).

Stk. 2 indeholder regler om bjærgning af menneskeliv. Det følger af bestemmelsen, at bjærgning af menneskeliv kun giver ret til bjærgeløn eller særligt vederlag, hvis bjærgningen er sket i forbindelse med bjærgning af fartøj eller last eller i forbindelse med begrænsning af miljøskaade. Bestemmelsen svarer til princippet i den gældende sølovs § 441, stk. 1, 2. punktum, og til bjærgningskonventionens artikel 16. Det må i øvrigt bemærkes, at bjærgning af menneskeliv indgår som et af kriterierne ved fastsættelse af bjærgelønnen, jf. § 442, stk. 1, litra e.

Til § 446. Kriterier ved fastsættelse af bjærgelønnen

Bestemmelserne i § 446 svarer delvis til den gældende sølovs § 442, stk. 1, men indeholder samtidig lovmæssigt nye kriterier vedrørende forhindring eller begrænsning af miljøskaader, der bringer indholdet i overensstemmelse med bjærgningskonventionens artikel 13.

Stk. 1 indeholder en række til dels nye kriterier for fastsættelsen af bjærgelønnen. Det anføres i indledningen af stk. 1, at bjærgelønnen skal fastsættes således, at størrelsen vil opmuntre til bjærgningsoperationer. Rækkefølgen af litra a til j siger ikke noget om, hvilken vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier ved fastsættelsen af bjærgelønnen. Dette må i den konkrete sag afgøres af domstolene. Der er hverken i konventionen eller under udarbejdelsen af dette kapitel taget stilling til, om de opregnede kriterier skal anses for at være udtømmende.

Litra a fastslår, at det afgørende er det bjærgedes værdi, ikke det beløb, værdierne er forsikret for. Der er således tale om den reelle værdi af fartøj og andre genstande på tidspunktet, hvor bjærgningen er fuldført.

Litra b anfører, at bjærgerens dygtighed og anstrengelser for at forhindre eller begrænse skade på miljøet skal tages i betragtning ved fastsættelsen af bjærgeløn. Dette kriterium findes allerede i en række retssystemer, ligesom det kendes i en række nordiske domme, jf. ND 1964.312, ND 1970.323 og ND 1976.391. Man har alligevel følt det vigtigt at nævne

kriteriet udtrykkeligt. I øvrigt må det være et domstolsspørgsmål hvilken vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier, jf. også bemærkningerne til stk. 1.

Litra c fastslår, i modsætning til litra b, en objektiv vurdering af bjærgningsresultatet. Man skal således her vurdere det bjærgedes værdi, sat i forhold til de værdier, der har været truet.

Litra g angår den risiko, bjærgeren pådrager sig, for eventuelt erstatningsansvar eller andre risici for bjærgeren eller dennes udstyr. De risici, bjærgeren løber skal forstås i bred forstand, og i denne forbindelse er bestemmelsen vigtig på grund af no-cure no-pay systemet. På grund af dette system løber bjærgeren en risiko for ikke at få bjærgeløn, og denne faktor skal spille, og spiller ofte allerede, ind ved fastsættelsen af bjærgelønnen i tilfælde af vellykkede bjærgninger, specielt hvis omkostningerne har været betragtelige. Hvis der har været tale om fare for miljøet, og der er et fartøj, der søges bjærget, vil bjærgeren altid få dækket sine omkostninger i medfør af § 449, stk. 1, og det kunne derfor være nærliggende i så tilfælde ikke at tage hensyn til risikoen for fiasko. Dette stemmer dog ikke med forarbejderne til konventionen og har således heller ikke været hensigten med bestemmelsen i § 449, stk. 1.

Litra h omhandler den hurtighed hvormed bistanden blev ydet. Udvalget har her valgt at oversætte konventionens »promptness« med »hurtigt«, der her har både en subjektiv og en objektiv værdi. Således dækker begrebet »hurtigt« både, at bjærgningen blev sat i gang og udført så hurtigt som forholdene tillod det, og at bjærgningen objektivt set blev startet og udført hurtigt.

Litra i og j tager specielt hensyn til professionelle bjærgere, der skal belønnes for at have dyrt materiel liggende i lange perioder, hvilket gør dem i stand til at yde hurtig bistand, men med store omkostninger til følge.

Ifølge den gældende sølovs § 443, stk. 2, indbefatter bjærgelønnen tillige godtgørelse for at bringe det bjærgede i sikkerhed og for den dertil gjorte brug af fartøjer eller andre redskaber. Udvalget har ikke fundet det nødvendigt udtrykkeligt at gentage denne bestemmelse, men det er ikke herved hensigten at ændre retstilstanden.

Til § 447. Ansvaret for bjærgelønnen

Bestemmelsen svarer til, hvad der allerede antages at gælde i de fleste retssystemer, og til bjærgningskonventionens artikel 13 (2). Det er bestemt, at bjærgelønnen skal betales af de bjærgede interesser i forhold til deres bjærgede værdier, herunder fragt, hvis